

Bijlage
Wetstoepassing
& Jurisprudentie

Pensioen- en Uitkeringsraad

Jaarverslag 2020

Inhoud

Woord vooraf	3
1 De wetstoepassing	4
1.1. De Pensioen- en Uitkeringsraad	4
1.2. Ontwikkelingen Wetten bp, Wuv, Wubo, AOR en Tvp	5
2 Jurisprudentie Centrale Raad van Beroep	8
2.1. Jurisprudentie Wetten bp	8
2.2. Jurisprudentie Wuv	10
2.3. Jurisprudentie Wubo	16
2.4. Jurisprudentie AOR	22

Woord vooraf

Bij het jaarverslag 2020 worden beslissingen van de Raad op het beleidsterrein van de Wetten buitengewoon pensioen 1940-1945 (Wetten bp), de Wet uitkeringen vervolgingslachtoffers 1940-1945 (Wuv), de Wet uitkeringen burger-oorlogsslachtoffers 1940-1945 (Wubo), de Algemene Oorlogsongevallen Regeling (AOR) en de Tijdelijke vergoedingsregeling psychotherapie (Tvp), alsmede uitspraken van de Centrale Raad van Beroep (CRvB) op dit gebied gepresenteerd.

In hoofdstuk 1 worden de belangrijkste ontwikkelingen in het beleid van de Wetten voor verzetsdeelnemers en oorlogsgetroffenen en de AOR belicht.

In hoofdstuk 2 worden uitspraken van de CRvB voor de toepassing van de Wetten voor verzetsdeelnemers en oorlogsgetroffenen en de AOR samengevat die een beeld geven van de beroepschriften die in het kader van de diverse regelingen bij de Centrale Raad van Beroep worden ingediend. Tevens wordt per wet of regeling aangegeven in hoeveel zaken de CRvB een uitspraak heeft gedaan, hoeveel zaken gegrond, ongegrond of niet-ontvankelijk zijn verklaard.

Ook besluiten ingevolge de Tvp in eerste en enige aanleg vallen onder de rechtsmacht van de CRvB. Er zijn in 2020 in het kader van de Tvp geen uitspraken gedaan.

Voor de overige informatie over de werkzaamheden van de Raad wordt verwezen naar het Jaarverslag 2020.

Pensioen- en Uitkeringsraad, maart 2021

1. Wetstoepassing

1.1. De Pensioen- en Uitkeringsraad

Tot de taken van de Raad behoren de vaststelling van beleidsregels voor de Wetten voor verzetsdeelnemers en oorlogsgetroffenen, de AOR en de Tvp en het beslissen op aanvragen van nieuwe cliënten (met uitzondering van de Tvp). De SVB draagt zorg voor de cliënten die reeds een financiële aanspraak aan de wetten of AOR ontlenen en alle aanvragen voor de Tvp. Bij aanvragen waar de SVB niet op grond van de beleidsregels van de Raad kan beslissen of van deze beleidsregels moet worden afgeweken, vraagt de SVB advies aan de Raad.

1.2. Ontwikkelingen Wetten bp, Wuv, Wubo, AOR en Tvp

Omzetting Wuv naar Wubo (Wuv, Wubo)

Wuv-aanspraken kunnen op aanvraag zonder nieuwe medische beoordeling naar Wubo-aanspraken worden omgezet indien aan de (zelf)vervolgde zonder militaire status een periodieke uitkering is toegekend. Een uitzondering hierop bestaat als in het verleden een Wubo-beoordeling is geweest waarbij geen blijvende invaliditeit werd vastgesteld. Een dergelijke aanvraag wordt aan de geneeskundig adviseur voorgelegd ter beoordeling of thans wel sprake is van invaliditeit in de zin van de Wubo. Deze uitzondering is echter niet van toepassing indien na het afgeven van het laatste medisch advies voor de Wubo er voor de Wuv een medische beoordeling heeft plaatsgevonden op grond waarvan een Wuv-uitkering is toegekend. In dat geval kunnen de Wuv-aanspraken zonder nieuwe medische beoordeling naar Wubo-aanspraken worden omgezet.

Normbedragen psychotherapeuten en psychiaters in Israël

In 2020 is onderzoek gedaan of de normtarieven voor vergoeding van behandelingen door een psychotherapeut of psychiater in Israël aanpassing behoeven. Hierbij is gekeken welke kosten cliënten in 2019 voor psychotherapie hebben gedeclareerd. Naar aanleiding van dit onderzoek is het maximaal te vergoeden tarief voor psychiaters per 1 januari 2020 verhoogd van NIS 500,- naar NIS 600,-. Het maximaal te vergoeden tarief voor psychotherapeuten van NIS 365,- is per 1 januari 2020 niet gewijzigd.

Vergoeding aanschaf auto (Wbp, Wuv en Wubo)

Met de substantiële verhoging van het normbedrag voor aanschaf van een auto per 1 januari 2020 (zie jaarverslag 2019) ontstaat er een ruimere marge om een goedkopere auto aan te schaffen dan het normbedrag. Om deze reden wordt niet langer een forfaitair bedrag uitbetaald. Vanaf de invoering van de nieuwe normering worden declaraties vergoed op basis van het daadwerkelijke aankoopbedrag van de aangeschafte auto tot ten hoogste het normbedrag.

Personen alarmering (Wbp, Wuv en Wubo)

De Raad heeft in 2020 een beleidsregel opgesteld voor deze voorziening. Toekenning voor een vergoeding van de kosten van een personalarmsysteem is mogelijk ingeval van een medische noodzaak op grond van een causale fysieke aandoening waarbij acuut hulp moet kunnen worden ingeroepen.

Vereisten art-therapist Israël

Vaktherapie, waaronder kunsttherapie, is een behandelvorm voor personen met een psychische aandoening of psychosociale problematiek. Als deze therapie nodig is op grond van causale aandoeningen kan hiervoor een vergoeding worden toegekend. Voor Israël waren nog geen vereisten aan de behandelaar in de beleidsregels opgenomen. De Raad heeft besloten dit wel te doen. Aan de behandelaar wordt de eis gesteld dat deze is ingeschreven bij de beroepsvereniging Yahat of een hiermee vergelijkbare beroepsvereniging. Lidmaatschap van Yahat houdt tevens in dat is voldaan aan de andere voorwaarden, nl. dat er sprake is van een masteropleiding in kunsttherapie van een erkende academische instelling, alsmede een jaar gevorderde praktijkopleiding. Het register van art-therapeuten is te raadplegen via de site van Yahat.

Evaluatie beleid intrekken voorzieningen bij opname Wlz-instelling

Door de Stichting Pelita is aandacht gevraagd voor de positie van cliënten die worden opgenomen in een Wlz-instelling. Naar aanleiding van dit signaal is het beleid van de Raad rond het intrekken en vervolgens opnieuw (beperkt) toekennen van voorzieningen geëvalueerd. De Raad concludeert naar aanleiding van deze evaluatie dat dit beleid geen bijstelling behoeft. In september 2019 is een regeringsrapport verschenen over de oplopende zorgkosten voor senioren in een Wlz-instelling. Met het oog op de financiële situatie van deze groep heeft het kabinet daarom een reeks maatregelen genomen om benodigde zorg en ondersteuning beschikbaar en betaalbaar te houden. Verzetsdeelnemers en oorlogsgetroffenen hebben daarnaast nog de mogelijkheid om op grond van de V&O-regelgeving in een Wlz-instelling bepaalde voorzieningen aan te vragen. Het door de Stichting Pelita gesignaleerde probleem geldt niet specifiek voor de groep oorlogsgetroffenen. Een grote groep ouderen die naar een Wlz-instelling verhuist, gaat er financieel op achteruit. Dit betreft derhalve een algemeen probleem.

Belemmering voortgang aanvragen door corona

Door de coronapandemie is de voortgang van sommige aanvragen in het buitenland belemmerd doordat een voor de te nemen beslissing noodzakelijk persoonlijk onderhoud met de arts van de SVB bij aanvrager thuis vanwege de coronapandemie niet mogelijk was. In augustus 2020 is door de Raad een tijdelijke procedure vastgesteld voor aanvragen uit het buitenland voor uitbreiding van huishoudelijke hulp. Deze procedure is van toepassing zolang de coronamaatregelen en omstandigheden een dergelijk persoonlijk onderhoud verhinderen. Om te voorkomen dat cliënten onredelijk lang op een beslissing moeten wachten heeft de Raad in de volgende gevallen tot deze tijdelijke maatregel besloten:

- er ligt een duidelijke en concrete hulpvraag aan de aanvrager ten grondslag;
- het is voor de arts van de SVB niet mogelijk om zonder persoonlijk onderhoud bij aanvrager thuis een medisch advies te geven;
- de Raad kan op grond van expliciete informatie (bv. van behandelaars) een inschatting maken of een beslissing tot tijdelijke toekenning van uitbreiding van de vergoeding huishoudelijke hulp verantwoord kan worden genomen.

De tijdelijke toekenning geldt tot 1 september 2021. De definitieve beslissing op de aanvraag zal worden genomen nadat een persoonlijk onderhoud met de arts van de SVB bij aanvrager thuis heeft plaats gevonden en er een medisch advies kan worden afgegeven. De Raad realiseert zich hierbij dat de uitbreiding na de tijdelijke toekenning alsnog kan worden afgewezen. Dit risico wordt door de Raad aanvaardbaar geacht en niet dermate ingrijpend dat dit reden zou moeten zijn om niet tot een tijdelijke toekenning over te gaan. In de toekenningsbeschikking wordt dit duidelijk uitgelegd aan aanvrager. Voor eerste en hernieuwde aanvragen tot toelating tot de Wetten voor verzetsdeelnemers en oorlogsgetroffenen is deze procedure niet mogelijk. Beoordeling van causaliteit en beperkingen c.q. invaliditeit vergt in alle gevallen een persoonlijk onderhoud met de arts van de SVB. Ook voor aanvragen voor opname en verzorging in een verzorgings- of verpleeghuis is deze procedure niet toepasbaar omdat dit een gecompliceerde medische toets betreft waar eveneens een persoonlijk onderhoud met de arts van de SVB noodzakelijk is. Bovendien betreft dit een beschikking met grote financiële gevolgen.

2. Jurisprudentie Centrale Raad van Beroep

2.1 Jurisprudentie Wetten bp

De Centrale Raad van Beroep heeft in 2020 in één zaak uitspraak gedaan in het kader van de Wetten buitengewoon pensioen (Wetten bp). De rechter verklaarde dit beroep ongegrond.

CRvB 27 november 2020, CRvB 20/1175 Wiv, ongegrond (art. 49 Wiv)

Herzieningsverzoek

Betrokkene heeft in maart 2016 een aanvraag ingediend om te worden erkend als deelnemer aan het verzet op grond van de Wet buitengewoon pensioen Indisch Verzet (Wiv) en om toekenning van een buitengewoon pensioen. Betrokkene heeft gesteld dat hij tot drie keer op verzoek van een Molukse man, die in het verzet zat, geprepareerde papaja's naar Makassar heeft gesmokkeld, dat hij een pakketje heeft vervoerd naar de haven van Makassar en dat hij de van dokter Dirks gekregen medicijnen aan een Molukse man heeft geleverd in ruil voor alcohol. De aanvraag is afgewezen bij besluit van 6 april 2017 en na bezwaar gehandhaafd bij het besluit van 14 september 2017. Niet is aangetoond of aannemelijk gemaakt dat betrokkene te Makassar heeft deelgenomen aan het verzet tegen de Japanse bezetter. Het tegen het besluit van 14 september 2017 ingestelde beroep is ongegrond verklaard bij uitspraak van 8 november 2018 (ECLI:NL:CRVB:2018:3574). In deze uitspraak is overwogen dat buiten de eigen verklaring van betrokkene geen gegevens zijn verkregen waaruit naar voren komt dat betrokkene de gestelde activiteiten heeft ondernomen. Op Celebes waren wel verzetsgroepen actief, zoals de groep Gortmans, maar betrokkene heeft uitdrukkelijk gesteld dat hij niet bij de groep Gortmans of een andere verzetsgroep betrokken is geweest. Verder is de identiteit van de Molukse man onbekend gebleven. Dat het relaas van betrokkene naadloos zou passen in wat historisch bekend is over het Molukse verzet op Celebes kan niet leiden tot een erkenning als deelnemer aan het verzet. Daarvoor is een bevestiging van verzetsactiviteiten vereist.

In januari 2019 heeft betrokkene verzocht de eerdere afwijzing te herzien. De PUR heeft dit verzoek afgewezen op de grond dat er geen sprake is van nieuwe feiten of omstandigheden die tot een andere beslissing zouden kunnen leiden. De CRvB overweegt dat op grond van artikel 49 van de Wiv de PUR bevoegd is op een daartoe door de belanghebbende gedane aanvraag een door hem gegeven beschikking in het voordeel van de bij die beschikking betrokkene te herzien. Gelet op het karakter van deze discretionaire bevoegdheid, kan de CRvB het bestreden besluit slechts met terughoudendheid toetsen. Daarbij staat centraal de vraag of er nieuwe feiten of gegevens naar voren zijn gekomen die tot een andere beslissing zouden moeten leiden. Dergelijke gegevens heeft de CRvB niet aangetroffen. Naar aanleiding van het verzoek van betrokkene om de eerdere afwijzing te herzien heeft de Stichting Pelita een aanvullend onderzoek verricht naar de gestelde activiteiten. Uit dat onderzoek komt naar voren dat het noemen van de naam Dirks in de eerste rapportage uitsluitend berust op een verschrijving en dat Dirksen bedoeld is. Verder is geconcludeerd dat de door betrokkene ingebrachte aanvullende informatie berust op eigen verklaringen en interpretaties

van betrokkene en dat deze informatie niet geverifieerd kan worden. Ook nu is niet aangetoond of aannemelijk gemaakt dat betrokkene bij (verzets)activiteiten tegen de Japanse bezetter was betrokken en dat de gevangenschap in Makassar, die heeft geleid tot de erkenning van appellant op grond van de Wet uitkeringen vervolgingslachtoffers 1940-1945, heeft plaatsgevonden op grond van het (gestelde) verzet. Anders dan betrokkene veronderstelt, kan de duur van een gevangenschap (als gevolg van verzet) alleen een rol spelen bij het beantwoorden van de vraag of het gepleegde verzet heeft geleid tot invaliditeit bij de verzetsdeelnemer.

2.2 Jurisprudentie Wuv

De Centrale Raad van Beroep heeft in 2020 in totaal elf zaken uitspraken gedaan over besluiten ingevolge de Wet uitkeringen vervolgingslachtoffers 1940-1945 (Wuv). Deze rechter verklaarde één beroep gegrond, één beroep niet-ontvankelijk en acht beroepen waren ongegrond. Er is één zaak anders afgedaan.

CRvB 19 november 2020, 20/2436 Wuv, ongegrond (art. 3 lid 2 (oud) en 61 Wuv)

Tweede Generatie, geen aperte fout

Betrokkene (1965), heeft in september 1992 verzocht om onder toepassing van artikel 3, tweede lid (oud), van de Wuv met de vervolgte te worden gelijkgesteld. In dat verband heeft betrokkene gesteld dat zij psychische klachten heeft die in verband staan met de vervolging van haar vader. Bij besluit van 16 augustus 1993 en na bezwaar gehandhaafd bij besluit van 11 februari 1994 is de aanvraag afgewezen op de grond dat de psychische klachten van betrokkene niet in overwegende mate door of in verband met de vervolgingsziekten van haar vader zijn ontstaan. Tegen het besluit van 11 februari 1994 is geen beroep ingesteld.

In april 2019 heeft betrokkene verzocht de eerdere afwijzing te herzien. De PUR heeft dat verzoek afgewezen bij besluit van 20 april 2020, na bezwaar gehandhaafd bij het bestreden besluit, op de grond dat bij de eerdere afwijzing geen aperte hem verwijtbare fouten zijn gemaakt.

Op grond van artikel 61, tweede lid, van de Wuv is de PUR bevoegd op daartoe door de belanghebbende gedane aanvraag een door hem gegeven beschikking in het voordeel van de bij die beschikking betrokkene te herzien. Gelet op het karakter van deze discretionaire bevoegdheid kan de CRvB het bestreden besluit slechts met terughoudendheid toetsen.

Met ingang van 15 juli 1994 is artikel 3, tweede lid, van de Wuv ingrijpend gewijzigd. Sindsdien kunnen uitsluitend personen met de vervolgte worden gelijkgesteld die tijdens de oorlogsjaren 1940-1945 in omstandigheden verkeerden die overeenkomsten vertonen met vervolging. Betrokkene is na de oorlog geboren en behoort daarom niet tot die groep van personen.

Deze wetswijziging staat er niet aan in de weg dat de PUR aanvragen van na de oorlog geboren personen die op of na 15 juli 1994 worden ingediend en ertoe strekken de eerder genomen besluiten tot afwijzing van een verzoek om gelijkstelling te herzien, in behandeling neemt en op grond van artikel 61, tweede lid, van de Wuv beoordeelt. De PUR voert het beleid dat, gegeven de sluiting van de Wuv voor de tweede generatie, alleen dan aanleiding bestaat om tot herziening over te gaan als er bij het besluit waarvan herziening wordt verzocht een aperte, de PUR verwijtbare, fout is gemaakt. Naar vaste rechtspraak gaat dit beleid het gegeven wettelijke kader niet te buiten en is het niet onredelijk (uitspraak van 19 mei 2016, ECLI:NL:CRVB:2016:1825).

De CRvB overweegt dat het besluit waarbij de PUR het standpunt heeft ingenomen dat de psychische klachten van betrokkene niet in overwegende mate verband houden met de vervolgingsgevolgen van haar vader in hoofdzaak is gebaseerd op het geneeskundig rapport van de psychiater T. die betrokkene op verzoek van de PUR heeft onderzocht. Op basis van zijn onderzoek concludeerde T. dat betrokkene wel psychische klachten heeft maar dat die klachten voor een relatief klein gedeelte berusten op transgenerationale gronden. Het aandeel van de transgenerationale gronden is naar redelijkheid en naar de meest

waarschijnlijkheid minder dan 50%. Als overige omstandigheden die een aandeel hebben in het ontstaan van de psychische klachten noemt T. de positie van betrokkene als nakomertje, het soms door betrokkene ervaren van het gevoel niet welkom te zijn tegenover nu en dan verwenning, de periode van afwezigheid van vader tegenover – na zijn afkeuring – nadrukkelijk aanwezigheid, problemen in het gezin met verslaafde broer en disharmonieuze ouderlijke huwelijksverhouding.

In wat betrokkene naar voren heeft gebracht wordt door de CRvB geen grond gezien voor het oordeel dat de PUR bij de beoordeling van de aanvraag van 1992 een aperte, hem verwijtbare fout heeft gemaakt. De door betrokkene overgelegde medische informatie van RIAGG Zuid-Limburg uit augustus 2002, van de huisarts uit 2019 en een verzekeringsgeneeskundige rapportage van april 2020 die is opgesteld naar aanleiding van een WIA-aanvraag schetsen een psychisch toestandsbeeld van betrokkene van geruime tijd ná de afwijzing van de eerdere aanvraag. De overgelegde medische gegevens en de van internet verkregen informatie bieden geen steun voor de stelling van betrokkene dat T. zijn conclusie zou hebben gebaseerd op oneigenlijke gronden. Mede in aanmerking genomen de sluiting van de Wuv voor de naoorlogse generatie heeft de PUR kunnen afzien van het instellen van een nader medisch onderzoek zoals door betrokkene verzocht.

CRvB 13 februari 2020, 19/3840 Wuv, ongegrond (art. 10, 19 Wuv)

Hoogte uitkering nabestaande

De echtgenote van betrokkene is vervolgd en uitkeringsgerechtigde in de zin van de Wuv. In 2019 is de echtgenote overleden. Bij besluit van 19 maart 2019 is aan betrokkene met ingang van 1 april 2019 een periodieke uitkering toegekend als nabestaande. In afwachting van de door betrokkene in te dienen financiële gegevens heeft de SVB bij besluit van 12 april 2019 een voorschot op de uitkering bepaald van € 0,00 bruto per maand.

Na ontvangst van de benodigde financiële gegevens heeft de SVB bij besluit van 14 mei 2019 de periodieke uitkering vastgesteld op € 0,00 bruto per maand. De inkomsten die betrokkene ontvangt uit AOW, ABP-pensioen en het vermogen zijn verrekend met de uitkering van betrokkene. Het hiertegen gemaakte bezwaar is bij het bestreden besluit ongegrond verklaard.

In bezwaar en beroep keert betrokkene zich tegen de nihilstelling van de uitkering en het op die uitkering in mindering brengen van zijn overige inkomsten, aangezien in het verleden vanuit (de rechtsvoorganger van) de SVB de toezegging zou zijn gedaan dat bij het overlijden van de echtgenote van betrokkene de uitkering 50% zou bedragen. Rekening houdend met die toezegging zijn betrokkene en zijn echtgenote bepaalde financiële verplichtingen aangegaan.

De CRvB overweegt dat op grond van het bepaalde in artikel 10 van de Wuv het uitkeringspercentage voor een nabestaande die de pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt 50% van de grondslag waarop de uitkering van de vervolgd is gebaseerd bedraagt. Dat in het geval van betrokkene destijds zou zijn toegezegd dat na het overlijden van zijn echtgenote 50% van de door haar ontvangen uitkering aan betrokkene zal worden uitgekeerd is bij een daartoe verricht onderzoek door de SVB geen enkele aanwijzing voor gevonden. Hiermee wordt niet gezegd dat aan de woorden van betrokkene wordt getwijfeld, maar er zijn nu eenmaal geen gegevens aangetroffen die het betoog ondersteunen.

Vervolgens overweegt de CRvB dat in artikel 19 van de Wuv is voorgeschreven welke inkomsten op de uitkering in mindering moeten worden gebracht. Het gaat daarbij in beginsel om alle inkomsten. Van deze dwingende bepalingen kan en mag de Sociale Verzekeringsbank niet afwijken. Dat betrokkene zich door het overlijden van zijn echtgenote geconfronteerd ziet met een (aanzienlijke) inkomensachteruitgang kan niets veranderen aan de wettelijke plicht van de SVB om de overige inkomsten van betrokkene te verrekenen met de periodieke uitkering die aan hem als nabestaande van de vervolgte is toegekend. Omdat de inkomsten die betrokkene ontvangt uit AOW, ABP-pensioen en uit het vermogen meer bedragen dan de periodieke uitkering die hem als nabestaande kan worden toegekend, komt de periodieke uitkering om die reden niet tot uitbetaling. Er is geen grond gevonden voor het oordeel dat de SVB de periodieke uitkering onjuist heeft vastgesteld.

CRvB 23 juli 2020, 19/5097 Wuv, gegrond (art. 20 Wuv)

Fysiotherapie / Feldenkrais therapie

In oktober 2018 heeft betrokkene verzocht om een vergoeding van de kosten verbonden aan fysiotherapie en Feldenkrais therapie. Bij besluit van 24 mei 2019 is aanvaard dat de bij betrokkene gediagnosticeerde osteoporose in verband staat met de ondergane vervolging. Een dergelijk verband is niet aanvaard voor de status na val en tia. De gevraagde voorzieningen zijn afgewezen omdat deze niet in verband staan met de uit de vervolging voortvloeiende klachten.

De SVB stelt zich op het standpunt dat de gevraagde voorzieningen niet kunnen worden toegekend omdat een verband ontbreekt tussen de uit de vervolging voortvloeiende klachten en de gevraagde voorzieningen. Overwogen is dat het vallen de oorzaak is van de klachten waarvoor betrokkene de voorzieningen nodig heeft en dat de onderliggende mechanismes die tot de val hebben geleid niet in verband staan met de door betrokkene ondergane vervolging.

De CRvB overweegt dat de SVB op grond van die medische advisering het standpunt heeft kunnen innemen dat de voorzieningen voor zover deze verband houden met de fractuur als gevolg van een val niet voor vergoeding in aanmerking komen omdat de bij betrokkene met de vervolging verband houdende osteoporose niet heeft geleid tot de val. Dat betekent dat het vereiste directe verband tussen de causale aandoening en de gevraagde voorzieningen ontbreekt om op grond van artikel 20 van de Wuv de kosten van die voorzieningen voor vergoeding in aanmerking te brengen.

De medische beoordeling van de aanvraag is toegespitst op (de gevolgen van) het breken van de rechterschouder van betrokkene na haar val in januari 2019. Betrokkene heeft haar aanvraag in oktober 2018 ingediend, voordat de val plaatsvond. Betrokkene heeft aan de aanvraag ook het ontbreken van stabiliteit ten grondslag gelegd, waarmee zij een verband ziet met haar osteoporose. Zij heeft dit ter zitting bij de Raad nader toegelicht. In de medische advisering is naar het oordeel van de Raad de door betrokkene gestelde instabiliteit onderbelicht gebleven. Het had op de weg van een arts gelegen dit onderwerp nader (medisch) te onderzoeken en daarover vragen te stellen aan betrokkene in een persoonlijk onderhoud om vast te stellen of een relatie tussen de door betrokkene gestelde instabiliteit en de osteoporose al dan niet bestaat. De aanwezige medische stukken geven hierover onvoldoende uitsluitsel. Dit betekent dat het bestreden besluit onvoldoende zorgvuldig is voorbereid en niet berust op een draagkrachtige motivering. De CRvB vernietigt het besluit en draagt de SVB op een nieuwe beslissing op het bezwaar te nemen met inachtneming van de uitspraak van de CRvB.

CRvB 6 augustus 2020, 19/4612 Wuv, ongegrond (art. 20 Wuv)

Verhuizing naar en inkoop en verzorging in een verzorgingshuis

Betrokkene heeft in september 2018 verzocht om een vergoeding van de kosten van inkoop en verzorging in een verzorgingshuis en de voor de verhuizing naar dit verzorgingshuis te maken verhuis- en (her)inrichtingskosten. In maart 2019 is betrokkene samen met zijn echtgenote verhuisd naar het verzorgingshuis [naam] te [woonplaats].

De SVB heeft dat verzoek afgewezen bij besluit van 2 april 2019, na bezwaar gehandhaafd bij het bestreden besluit, op de grond dat niet kan worden gesproken van een medische noodzaak voor opname en verblijf in een verzorgingshuis op grond van de uit de vervolging voortvloeiende psychische klachten.

De CRvB acht het bestreden besluit op grond van de medische advisering deugdelijk voorbereid en gemotiveerd. Niet is gebleken dat de causaal aanvaarde psychische klachten van betrokkene een verhuizing naar het verzorgingshuis noodzakelijk hebben gemaakt. Uit het rapport van E. komt naar voren dat naast de causale psychische klachten er vooral sprake is van een aanzienlijke slaapstoornis, dat hij vanwege zijn slaapstoornis altijd moe is en om die reden naar een "ouderhuis" wil verhuizen. Desondanks laat het rapport zien dat betrokkene ten tijde van het onderzoek zowel binnens- als buitenshuis goed blijft functioneren in zijn manier van leven en veel activiteiten heeft. In navolging van het nadere advies van R. moet worden geconcludeerd dat de door betrokkene overgelegde rapporten van M., psychiater, en R., psychiater, geen ander licht werpen op de medische situatie van betrokkene ten tijde hier van belang. Zo dateert het rapport van M. van augustus 2008. Het rapport van R. is gebaseerd op een onderzoek dat ruimschoots ná de verhuizing heeft plaatsgevonden en waarbij dus achteraf is geconcludeerd over de verhuizing. Een beschrijving van de medische situatie van betrokkene van vóór de verhuizing heeft hij dan ook niet kunnen geven.

CRvB 17 december 2020, 20/999 Wuv, ongegrond (art. 20, 21 Wuv)

Vergoeding kosten aanschaf auto

In september 2019 heeft betrokkene een hernieuwde aanvraag om vergoeding van de kosten van aanschaf van een auto gedaan, waarbij zij melding maakt van verergering van haar psychische klachten. De aanvraag is afgewezen bij besluit 31 oktober 2019, na bezwaar gehandhaafd bij het bestreden besluit, op de grond dat de gevraagde voorziening in verband met de psychische klachten niet medisch noodzakelijk of medisch-sociaal wenselijk is. Overwogen is dat ook nu niet blijkt dat betrokkene beperkt is in het gebruik van een taxi en dat zij daarnaast in staat is om met iemand mee te rijden.

Voor het toekennen van een voorziening voor de aanschaf van een auto wordt in het kader van artikel 20 van de Wuv het vereiste gehanteerd dat sprake moet zijn van een absolute verhindering ten gevolge van causale aandoeningen om van het openbaar vervoer (trein, tram, bus en metro) en van de taxi gebruik te kunnen maken. Om in het kader van artikel 21 van de Wuv in aanmerking te komen voor een tegemoetkoming in de kosten geldt de eis dat de causale aandoeningen het gebruik van het openbaar vervoer bemoeilijken en daarnaast dat het gebruik van het openbaar vervoer en taxi niet mogelijk is op grond van niet-causale aandoeningen. Volgens vaste rechtspraak van de CRvB is dit beleid in overeenstemming met een redelijke uitleg en toepassing van de artikelen 20 en 21 van de Wuv en mag, gelet op het inmiddels algemeen gebruikelijke karakter van de hier

gevraagde voorziening, strikt worden uitgelegd (zie onder meer de uitspraak van 12 oktober 2017, ECLI:NL:CRVB:2017:3507). Als geen gebruik wordt gemaakt van een taxi, wordt het uitgangspunt gehanteerd dat niet aan de vereisten voor toekenning van de voorziening is voldaan als de betrokkene in staat is om mee te rijden met een bekende. De CRvB heeft dit uitgangspunt in eerdere rechtspraak aanvaard (zie bijvoorbeeld de uitspraak van 12 oktober 2017, ECLI:NL:CRVB:2017:3544). Het bedoelde uitgangspunt past in een strikte uitleg van het beleid.

De CRvB overweegt dat het standpunt van de SVB dat de aanschaf van een auto in verband met de psychische klachten (ook nu) niet medisch noodzakelijk of medisch-sociaal wenselijk is, in eerste instantie is gebaseerd op het advies van de geneeskundig adviseur R., arts. Het bezwaar is voorgelegd aan de geneeskundig adviseur L. arts. Hij heeft het advies van R. onderschreven. Deze adviseurs concluderen dat gezien de eveneens ingediende aanvraag om vergoeding van kosten van het vervoer per taxi naar het Sinaï Centrum vanwege de behandeling daar, betrokkene in staat is per taxi te reizen en dat daardoor een medische indicatie ontbreekt voor het toekennen van een vergoeding voor aanschaf van een auto.

Bij de aanvraag en nadien herhaald in bezwaar en beroep heeft betrokkene blijk gegeven van een verergering van haar psychische klachten. De CRvB oordeelt dat de SVB in de gegeven omstandigheden op goede gronden heeft kunnen afzien van een hernieuwd medisch onderzoek. In het licht van de aanvraag van betrokkene om toekenning van een vergoeding van taxikosten en wat zij zelf heeft verklaard over het meerijden met een taxi en/of kennis heeft de SVB terecht kunnen concluderen dat bij betrokkene geen sprake is van een absolute verhindering. Zij voldoet daardoor niet aan de strikt toe te passen toekenningsvoorwaarden. De resultaten van een hernieuwd medisch onderzoek naar de gestelde verergering van haar medische klachten zouden dat niet anders hebben kunnen maken.

Betrokkene heeft zich ter zitting op invoelbare wijze uitgesproken over de noodzaak voor haar om onafhankelijk te kunnen zijn van anderen en over een eigen auto te kunnen beschikken. Gegeven de hier gevraagde voorziening en de daaraan verbonden strikte voorwaarden voor het toekennen daarvan kan het betoog van betrokkene hoe invoelbaar dit ook is, er niet toe leiden dat de afwijzing van de SVB voor onjuist moet worden gehouden.

CRvB 13 februari 2020, 19/2587, 19/2588 Wuv, ongegrond (art. 37 Wuv)

Detentie

Naar aanleiding van een melding van "Aanvang detentie" per 20 september 2018 heeft de SVB op 10 oktober 2018 bij de Dienst Justitiële Inrichtingen onder meer informatie gevraagd over de duur van de detentie. Op de aldus verkregen detentieverklaring van 23 oktober 2018 is vermeld dat - zonder eventuele vervolgvonnissen - de einddatum van de detentie ligt op 1 juli 2020.

Bij besluit van 25 oktober 2018 heeft de SVB de aan betrokkene toekomstige betalingen op grond van de Wuv met terugwerkende kracht tot de maand oktober 2018 stopgezet. Als gevolg van het stopzetten van de toekenningen heeft de SVB een teveel betaald bedrag van betrokkene teruggevorderd.

De CRvB overweegt dat, gezien de dwingendrechtelijke bepaling van artikel 37, eerste lid van de Wuv, betrokkene gedurende de periode van detentie niet in het genot kan worden gesteld van een uitkering op grond van de Wuv. Dat betrokkene ondanks zijn detentie kosten blijft houden kan hierin geen verandering brengen.

Betrokkene heeft geen minderjarige kinderen en is niet getrouwd of heeft evenmin een relatie die daarmee kan worden gelijkgesteld. Om die reden is er geen aanleiding om artikel 37, tweede lid, van de Wuv toe te passen. Om toepassing te kunnen geven aan artikel 37, derde lid, van de Wuv is vereist dat betrokkene uit detentie is ontslagen. Zoals blijkt was ten tijde hier van belang, van een ontslag uit detentie geen sprake.

Het beroep op het gelijkheidsbeginsel slaagt al niet om de reden dat door betrokkene niet inzichtelijk is gemaakt op welke gelijke gevallen het beroep is gestoeld.

Omdat pas in oktober 2018 voor de SVB duidelijk is geworden dat betrokkene vanwege zijn detentie geen aanspraak kan maken op de Wuv, mocht de SVB overgaan tot het terugvorderen van het over die maand ten onrechte uitbetaalde bedrag aan periodieke uitkering en voorzieningen.

Overige uitspraken in het kader van de Wuv:

- CRvB 16 januari 2020, 19/2666 Wuv (ECLI:NL:CRVB:2020:2828)
- CRvB 23 juni 2020, 20/218 Wuv (ECLI:NL:CRVB:2020:1304)
- CRvB 1 juli 2020, 19/5202 Wuv (ECLI:NL:CRVB:2020:1352)
- CRvB 6 augustus 2020, 19/4613 Wuv (ECLI:NL:CRVB:2020:1768)

2.3 Jurisprudentie Wubo

De Centrale Raad van Beroep heeft in 2020 in totaal 10 zaken uitspraken gedaan over besluiten ingevolge de Wet uitkeringen burger-oorlogsslachtoffers 1940-1945 (Wubo). Deze rechter verklaarde 1 beroep gegrond en 9 beroepen ongegrond.

CRvB 21 september 2020, 19/726 Wubo, ongegrond (art. 2, 32 Wubo)

Omgekeerde bewijslast, CBD-olie

Bij besluit van 12 maart 2012 is betrokkene op grond van psychische invaliditeit erkend als burger-oorlogsslachtoffer in de zin van de Wubo. Daarbij is overwogen dat de artrose van betrokkene niet in verband staat met het oorlogsgeweld maar door andere oorzaken is ontstaan en dat de obstipatieklachten en slikklachten niet hebben geleid tot blijvende invaliditeit. Aan betrokkene zijn toegekend de toeslag ter verbetering van de levensomstandigheden en een tweetal voorzieningen.

In juni 2018 heeft betrokkene verzocht om vergoeding van de kosten verbonden aan cannabidiol (CBD-olie), een middel dat hij gebruikt vanwege zijn slokdarmklachten. De SVB heeft dat verzoek afgewezen bij 20 augustus 2018, na bezwaar gehandhaafd bij het bestreden besluit op de grond dat voor deze voorziening een medische noodzaak ontbreekt. Overwogen is dat voor slokdarmklachten geen onderliggende oorzaak is gevonden en om die reden geen medische noodzaak bestaat voor het toekennen van een voorziening voor CBD-olie.

De CRvB acht het bestreden besluit op grond van de medisch advisering, zoals in beroep nader toegelicht, deugdelijk voorbereid en gemotiveerd. Betrokkene heeft een beroep gedaan op de zogeheten omgekeerde bewijslast, neergelegd in artikel 2, tweede lid, van de Wubo. Nu de oorzaak van de slokdarmklachten onbekend is, moet deze volgens hem worden geacht door het oorlogsgeweld (de internering tijdens de Japanse bezetting) te zijn veroorzaakt. Deze redenering slaagt niet. De omgekeerde bewijslast heeft betrekking op aandoeningen waarvoor niet duidelijk een andere oorzaak dan het oorlogsgeweld is aan te wijzen. Volgens vaste rechtspraak (ECLI:NL:CRVB:2008:BD4126) strekt dit niet zover dat een verband met het oorlogsgeweld ook moet worden aanvaard als de oorzaak van een aandoening in wezen onbekend is. In een dergelijk geval ontbreekt namelijk een medische basis voor toeschrijving van de aandoening aan het oorlogsgeweld.

CRvB 23 april 2020, 19/4764 Wubo, ongegrond (art. 29 en 59 Wubo)

Herziening korting royalty's op garantie-uitkering, hernieuwde vaststelling garantie-uitkering

Op de met ingang van 1 april 2013 aan betrokkene toegekende garantie-uitkering de inkomsten uit royalty's die appelland ontvangt als (mede)auteur van het boek [titel boek] over [X.] in mindering gebracht. Het hiertegen gemaakte bezwaar is bij het besluit van 8 oktober 2015 ongegrond verklaard. In dat verband is overwogen dat op grond van artikel 29 van de Wubo alle over de overeenkomstige periode genoten inkomsten, uit welke bron dan ook, op de garantie-uitkering in mindering dienen te worden gebracht. Als (mede)auteur is betrokkene rechthebbende van de inkomsten uit royalty's en eventuele afspraken om die royalty's te schenken aan een derde maken niet dat van de bepaling van artikel 29 van de Wubo mag worden afgeweken. Tegen het besluit van 8 oktober 2015 heeft betrokkene geen beroep ingesteld.

In januari 2019 heeft betrokkene verzocht het besluit van 8 oktober 2015 in te trekken en de garantie-uitkering opnieuw vast te stellen. Betrokkene heeft verwezen naar een brief van de uitgever van het bewuste boek waaruit blijkt dat het sinds maart 2018 is uitverkocht en niet meer herdrukt zal worden

Bij besluit van 30 juli 2019 heeft de SVB bepaald dat de garantie-uitkering van appellant met ingang van 1 januari 2019 opnieuw zal worden vastgesteld. Het hiertegen gemaakte bezwaar is bij het bestreden besluit deels gegrond verklaard. De ingangsdatum van de nieuwe vaststelling van de garantie-uitkering is nader bepaald op de eerste dag van de maand waarin de beëindiging van de inkomsten uit royalty's is ingegaan, te weten 1 maart 2018. De korting inzake de inkomsten uit royalty's is daarbij met ingang van 1 maart 2018 vervallen. Voor het overige is het bezwaar ongegrond verklaard. De SVB heeft geen reden gezien om het bij besluit van 8 oktober 2015 ingenomen standpunt met betrekking tot het korten op de garantie-uitkering van de inkomsten uit royalty's te herzien.

In beroep stelt betrokkene dat zijn bankrekening uitsluitend diende als doorgeefluik van royalty's aangezien [X.] dan wel zijn weduwe, aan wie hij de hem toekomende royalty's schonk, niet beschikte over een bankrekening. De royalty's zijn vanaf het begin ten onrechte op de garantie-uitkering in mindering gebracht en hadden niet uitsluitend dienen te vervallen vanaf het moment dat het boek uitverkocht was en niet meer werd herdrukt, aldus betrokkene.

In artikel 59 van de Wubo is limitatief bepaald in welke gevallen de garantie-uitkering opnieuw moet worden vastgesteld. Dit betreft met name verandering in de persoonlijke levenssfeer, zoals bijvoorbeeld een huwelijk of overlijden. In artikel 59, eerste lid, onder h, van de Wubo is bepaald dat de uitkering opnieuw moet worden vastgesteld wanneer de uitkeringsgerechtigde geen aanspraak meer kan maken op de betaling uit een bron van inkomsten, tenzij hij het vervallen van die aanspraak heeft bewerkstelligd.

De SVB heeft naar het oordeel van de CRvB de aanvraag van betrokkene van januari 2019 terecht aangemerkt als een verzoek tot hernieuwde vaststelling van de garantie-uitkering als bedoeld in artikel 59 van de Wubo. Met het wegvallen van de royalty's waarvan in 2015 is bepaald dat dit geldt als een bron van inkomsten voor betrokkene, heeft de SVB op goede gronden de garantie-uitkering opnieuw vastgesteld. Dat de ingangsdatum daarvan is bepaald op 1 maart 2018 kan niet voor onjuist worden gehouden. Uit de eerder genoemde brief van de uitgever komt immers naar voren dat na maart 2018 geen royalty's meer te verwachten zijn. Het betoog van betrokkene dat hij de royalty's als schenking doorsluisde naar [X.] en/of zijn weduwe kan daarin geen wijziging brengen volgens de CRvB. Zo stond betrokkene te boek als (mede)auteur en was om die reden de rechthebbende van de royalty's. Daarnaast heeft betrokkene berust in het besluit van de SVB van 8 oktober 2015 waarin werd overwogen dat eventuele afspraken over het schenken van royalty's geen verandering konden brengen aan de dwingendrechtelijke bepaling dat de inkomsten op de garantie-uitkering moeten worden gekort. Niet is gebleken van een nieuw feit of veranderde omstandigheid dat nu tot een ander oordeel zou moeten leiden.

CRvB 16 januari 2020, 19/3260 Wubo, ongegrond (art. 32 Wubo)

Aanschaf busje voor vervoeren scootmobiel, geldig rijbewijs

Betrokkene, geboren in 1923, is op grond van lichamelijke (amputatie linker onderbeen) en psychische invaliditeit erkend als burger-oorlogsslachtoffer in de zin van de Wubo.

In maart 2019 heeft betrokkene onder meer verzocht om toekenning van een vergoeding voor het aanschaffen van een busje (met laadklep) voor het vervoeren van zijn scootmobiel. Deze aanvraag is afgewezen bij besluit van 23 mei 2019 en de afwijzing is na bezwaar gehandhaafd bij het bestreden besluit op de grond dat betrokkene geen geldig rijbewijs heeft en ook geen samenwonende partner heeft met een geldig rijbewijs.

De CRvB overweegt dat voor het toekennen van een voorziening voor de aanschaf van een auto het vereiste wordt gehanteerd dat de betrokkene vanwege zijn causale invaliditeit volledig beperkt is om van alle vormen van openbaar vervoer en van vervoer per taxi gebruik te maken. Daarnaast dient de betrokkene of zijn/haar samenwonende partner te beschikken over een geldig rijbewijs. Dit beleid is in overeenstemming met een redelijke uitleg en toepassing van de artikelen 32 en 33 van de Wubo. Verwezen wordt naar onder meer de uitspraak van 19 juli 2001, ECLI:NL:CRVB:2001:AE7894.

Nu vaststaat dat betrokkene niet meer beschikt over een geldig rijbewijs en daarnaast geen sprake is van een samenwonende partner, heeft de SVB volgens de CRvB de gevraagde voorziening voor het aanschaffen van een auto op goede gronden afgewezen. Anders dan betrokkene voor ogen heeft, kunnen de mantelzorgers die hem met diverse activiteiten helpen niet de rol innemen van de ontbrekende samenwonende partner. In dat geval zou de toegekende strikt persoonsgebonden voorziening ook voor anderen dan betrokkene kunnen worden gebruikt.

CRvB 27 november 2020, 20/154 Wubo, ongegrond (art. 32 Wubo)

Begeleiding senioren hulp

In april 2019 heeft betrokkene verzocht om vergoeding van de kosten verbonden aan begeleiding door senioren hulp "Uit en Thuis". Deze gevraagde voorziening is door de SVB afgewezen. Het hiertegen gemaakte bezwaar is bij het bestreden besluit ongegrond verklaard.

Op grond van artikel 32 van de Wubo komen voor vergoeding in aanmerking – kort weergegeven – de extra ten laste van het burger-oorlogsslachtoffer blijvende kosten van medische voorzieningen die noodzakelijk zijn in verband met zijn oorlogsinvaliditeit. De aanvraag van betrokkene is na heroverweging in bezwaar getoetst aan het uitgangspunt dat een voorziening voor begeleiding in beginsel alleen bedoeld is voor schrijnende gevallen: personen die niet in een zorginstelling verblijven en door ernstige causale (psychische) klachten niet meer zelfredzaam zijn waardoor zij in een isolement zijn geraakt. Ook wordt gekeken in hoeverre de (al toegekende) voorzieningen toereikend zijn. Op grond van het de aanvraag begeleidende aanvullende sociaal rapport en de daarin vermelde bezigheden en contacten van betrokkene is geconcludeerd dat niet blijkt dat betrokkene niet meer zelfredzaam is.

De CRvB overweegt dat in het aanvullende sociaal rapport, dat in samspraak met betrokkene is opgesteld, is vermeld dat betrokkene voldoende levenslust heeft, een bezig mens is die leest, actief is op internet en zichzelf volop bezighoudt. Via internet heeft zij zelf ook de begeleiding van "Uit en Thuis" geregeld. De CRvB is met de SVB van oordeel dat dit alles niet een

beeld oproept van een persoon die niet zelfredzaam is en dat om die reden sprake zou zijn van een schrijnende situatie. De uit april 2017 daterende informatie van de GZ-psycholoog H. kan niet tot een ander oordeel leiden. Zij adviseerde destijds een steunende begeleiding door een ambulante verpleegkundige in de thuissituatie met toeleiding naar woonbegeleiding voor passende ondersteuning voor langere termijn. Betrokkene heeft verzocht om vergoeding van een ander soort begeleiding, namelijk begeleiding door particulieren voor bijvoorbeeld het bezoeken van een ziekenhuis, het doen van boodschappen en het maken van uitstapjes. Daarnaast heeft betrokkene eerdere voorzieningen toegekend gekregen die onder andere bedoeld zijn voor de activiteiten waarvoor zij nu een voorziening vraagt. Zoals de vergoeding voor sociaal vervoer voor het onderhouden van sociale contacten als niet met het openbaar vervoer kan worden gereisd en de tegemoetkoming DMV voor onder meer recreatie en ontspanning. Het is aan betrokkene om prioriteiten te stellen en te kiezen aan welke activiteiten zij die voorzieningen besteedt.

CRvB 27 november 2020, 20/1780 Wubo, ongegrond (art. 40 Wubo)

Ingangsdatum vergoeding

Betrokkene heeft in november 2007 in het kader van het zogeheten "Projectgerichte Benadering" verzocht om toekenningen op grond van de Wubo. Bij besluit van 16 september 2008 is betrokkene op grond van psychische invaliditeit erkend als burgeroorlogsslachtoffer in de zin van de Wubo en zijn aan haar met ingang van 1 november 2007 de toeslag als bedoeld in artikel 19 van de Wubo en een voorziening in de kosten van deelname aan het maatschappelijk verkeer toegekend. Het bezwaar gericht tegen de ingangsdatum van de toekenningen, is bij besluit van 4 december 2008 ongegrond verklaard. Het hiertegen ingestelde beroep heeft geleid tot de uitspraak van 26 november 2009 (ECLI:NL:CRVB:2009:BK5697) waarbij de ingangsdatum van de toekenningen nader is bepaald op 1 september 2005.

In december 2019 heeft betrokkene verzocht om met terugwerkende kracht in aanmerking te komen voor een vergoeding voor huishoudelijke hulp. Bij besluit van 31 december 2019 is aan betrokkene met ingang van 1 december 2019 een vergoeding toegekend voor een dagdeel huishoudelijk hulp per week. Het verzoek om de vergoeding met terugwerkende kracht te verlenen is afgewezen. Het hiertegen gemaakte bezwaar is bij het bestreden besluit ongegrond verklaard. In dat verband is overwogen dat niet is gebleken van bijzondere omstandigheden die aanleiding geven om de ingangsdatum van de toegekende voorziening vast te stellen op een datum voor de aanvraag van december 2019.

In artikel 40, eerste lid, van de Wubo is, voor zover hier van belang, bepaald dat de toekenning van de vergoeding ingaat op de eerste dag van de maand waarin de aanvraag is ingediend. Op grond van artikel 40, tweede lid, van de Wubo kan van het bepaalde in het eerste lid in het voordeel van de betrokkene worden afgeweken indien, rekening houdende met alle omstandigheden, een dergelijke afwijking in een individueel geval noodzakelijk wordt geacht.

De SVB heeft de hoofdregel van artikel 40, eerste lid, van de Wubo toegepast en de ingangsdatum van de vergoeding voor huishoudelijke hulp gesteld op 1 december 2019. Dat is de eerste dag van de maand waarin betrokkene de aanvraag heeft ingediend. Van de bevoegdheid hiervan af te wijken is door de SVB geen gebruik gemaakt.

De CRvB overweegt dat een betrokkene, om in aanmerking te kunnen komen voor toekenningen op grond van de Wubo, een aanvraag daartoe bij de SVB dient in te dienen. Betrokkene betwist niet dat zij niet eerder een aanvraag heeft ingediend maar zij betoogt dat het ontbreken daarvan is te wijten aan een onjuistheid in het sociaal rapport dat naar aanleiding van de aanvraag van november 2007 is opgemaakt. Zo zou ten onrechte zijn vermeld dat betrokkene het huishouden doet en dat zij om die reden geen aanvraag voor huishoudelijke ondersteuning heeft gedaan. Gesteld wordt dat dit niet berust op een verklaring van betrokkene. Zij heeft namelijk vanaf 1 januari 2007 in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning een voorziening voor huishoudelijke hulp. Omdat betrokkene pas in januari 2020 inzage heeft gekregen in het sociaal rapport en op dat moment geconfronteerd werd met de daarin vermelde onjuistheden heeft zij geen mogelijkheid gehad tijdig op de onjuistheden te reageren. De SVB had hierin aanleiding moeten zien om bij het toekennen van de voorziening voor huishoudelijke hulp een terugwerkende kracht te verlenen, aldus betrokkene.

Anders dan namens betrokkene is betoogd kan de CRvB op grond van de gedingstukken niet anders concluderen dan dat betrokkene eerder dan in januari 2020 kennis heeft kunnen nemen van het sociaal rapport van november 2007. Het slot van het sociaal rapport vermeldt dat inzage is verleend en dat een kopie van het rapport is verstrekt. Voor zover aan de juistheid daarvan getwijfeld kan worden, heeft te gelden dat in de eerdere beroepsprocedure alle op dat geding betrekking hebbende stukken waaronder het sociaal rapport van november 2007, in mei 2009 door de CRvB aan betrokkene zijn verzonden. Dat brengt mee dat betrokkene in ieder geval op dat moment van de inhoud van het sociaal rapport kennis heeft kunnen nemen, de juistheid daarvan heeft kunnen bestrijden en alsnog een aanvraag had kunnen indienen om toekenning van een voorziening voor huishoudelijke hulp. Het nalaten daarvan dient voor rekening van betrokkene te komen. In de gestelde onbekendheid met het sociaal rapport heeft de SVB geen aanleiding hoeven zien gebruik te maken van de hem gegeven bevoegdheid om aan de toegekende voorziening een terugwerkende kracht te verlenen.

CRvB 3 september 2020, 20/2151 Wubo, gegrond (art. 6:3 Awb)

Bezwaar tegen verlenging beslistermijn

Bij brief van 14 oktober 2019 is, voor zover van belang, aan betrokkene bericht dat de wettelijke termijn voor het nemen van een beslissing op de aanvraag op grond van de Wubo dertien weken bedraagt en dat die termijn eenmalig met vier weken kan worden verlengd. In die brief is ook vermeld dat indien de PUR er niet in slaagt binnen de wettelijke (verlengde) termijn een beslissing te nemen betrokkene de PUR in gebreke kan stellen.

Bij brief van 21 januari 2020 heeft betrokkene de PUR in gebreke gesteld wegens het overschrijden van de behandeltermijn van dertien weken.

Naar aanleiding van deze brief is aan betrokkene bij brief van 7 februari 2020 meegedeeld dat zij in de brief van 14 oktober 2019 abusievelijk foutief is voorgelicht. Omdat betrokkene behoort tot de personen die nog niet zijn erkend dan wel een financiële vergoeding hebben, bedraagt de beslistermijn zeven maanden. Deze termijn kan eventueel met acht weken worden verlengd.

Ingevolge artikel 6:3 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) is een beslissing inzake de procedure ter voorbereiding van een besluit niet vatbaar voor bezwaar of beroep, tenzij deze beslissing de belanghebbende los van het voor te bereiden besluit rechtstreeks in zijn belang treft.

Met de brief van 7 februari 2020 is betrokkene - onder juiste verwijzing naar artikel 38, tweede lid, van de Wubo - bericht dat de maximale beslistermijn op haar aanvraag niet dertien weken, maar zeven maanden betreft. Hiermee is de beslistermijn verlengd ten opzichte van de in de brief van 14 oktober 2019 vermelde beslistermijn. Dit besluit is een beslissing als bedoeld in artikel 6:3 van de Awb. Betrokkene is daardoor, los van het te nemen en inmiddels genomen besluit op de aanvraag, niet rechtstreeks in haar belang getroffen. Dit betekent dat de brief van 7 februari 2020 niet vatbaar is voor bezwaar.

Omdat de PUR bij het bestreden besluit het bezwaar tegen de brief van 7 februari 2020 niet-ontvankelijk had moeten verklaren, is het beroep kennelijk gegrond. De CRvB vernietigt het besluit van 30 april 2020 en verklaart met toepassing van artikel 8:72, derde lid, van de Awb het bezwaar alsnog niet-ontvankelijk.

Overige uitspraken in het kader van de Wubo:

- CRvB 4-6-2020, 19/4468 Wubo (ECLI:NL:CRVB:2020:1174)
- CRvB 1-7-2020, 19/5203 Wubo (ECLI:NL:CRVB:2020:1352)
- CRvB 6-8-2020, 20/497 Wubo (ECLI:NL:CRVB:2020:1780)
- CRvB 24-12-2020, 20/2449 Wubo (ECLI:NL:CRVB:2020:3531)

2.4 Jurisprudentie AOR

De Centrale Raad van Beroep heeft in 2020 in totaal 4 zaken uitspraken gedaan over besluiten ingevolge de Algemene Oorlogsongevallenregeling Indonesië (AOR). Deze rechter verklaarde alle 4 beroepen ongegrond.

CRvB 16 januari 2020, 18/6563 AOR, ongegrond (art. 1 AOR)

Geen bevestiging oorlogsomstandigheden AOR

Bij besluit van 1 februari 2018, na bezwaar gehandhaafd bij het bestreden besluit, heeft de PUR de aanvraag afgewezen op de grond dat in onvoldoende mate is aangetoond of aannemelijk is gemaakt dat betrokkene in omstandigheden heeft verkeerd in de zin van de AOR.

De PUR meent dat niet is bevestigd dat betrokkene samen met zijn oma, ooms en tante in een KNIL-kampement te Makassar heeft verbleven in de periode van onlusten en gevechten na de soevereiniteitsoverdracht. De CRvB volgt de PUR in dat standpunt. De beschikbare gegevens waaronder de relatiedossiers van oma, vader en moeder bieden geen grond voor de conclusie dat betrokkene oorlogsomstandigheden in de zin van de AOR heeft meegemaakt, in het bijzonder het meemaken van ongeregdheden in Makassar. Het overgelegde deel uit het dagboek van de vader van betrokkene vermeldt dat betrokkene met zijn oma op 23 november 1949 naar Makassar is vertrokken, en daar tot 10 maart 1951 is gebleven, nadat was vernomen dat oom [A.] gewond was geraakt. Dit vindt echter geen bevestiging in de van de Stichting Administratie Indonesische Pensioenen verkregen gegevens van [A.]. Uit die gegevens en in het bijzonder de "Staat van Dienst" blijkt namelijk dat [A.] tussen 18 april 1950 en 27 juni 1950 in Makassar was gelegerd. Met uitzondering van een behandeling in het ziekenhuis in 1948 blijkt verder niet dat [A.] gewond is geraakt of in een ziekenhuis opgenomen is geweest. Gezien deze tegenstellingen is het dagboek van de vader onvoldoende om op basis daarvan te komen tot de benodigde bevestiging van het verblijf in Makassar. De in beroep overgelegde verklaring van [B.] waarin hij verklaart regelmatig betrokkene en zijn oma in Makassar te hebben bezocht, leidt niet tot een ander oordeel. Zo is niet bekend waar deze getuige of diens familie in de hier van belang zijnde periode heeft verbleven en in welke relatie de families tot elkaar hebben gestaan bij een mogelijk verblijf in Makassar. In het licht van deze onduidelijkheden ziet de Raad geen aanleiding om de behandeling van deze zaak aan te houden en de getuige te horen. Het verzoek daartoe, zoals dat ter zitting is gedaan, wordt dan ook afgewezen.

CRvB 16 januari 2020, 19/1706 AOR, ongegrond (art. 1 AOR)

Geen bevestiging oorlogsomstandigheden AOR

De PUR heeft zich op het standpunt gesteld dat niet is gebleken dat betrokkene heeft verkeerd in AOR-omstandigheden. Gelet op de geboortedatum van betrokkene van 25 december 1948 en zijn aankomst in Nederland op 29 april 1951, moet worden beoordeeld of betrokkene in zijn zeer prille jeugd gedurende de 2 jaar en 5 maanden dat hij in het voormalige Nederlands-Indië heeft verbleven gebeurtenissen in de zin van de AOR heeft meegemaakt. Betrokkene heeft zelf geen concrete herinneringen aan die tijd, maar kampt met nachtmerries waarbij steeds oorlogsgebeurtenissen naar boven komen. De beschikbare gegevens

waaronder de relatiedossiers van de vader en moeder van betrokkene bieden geen houvast voor de conclusie dat betrokkene oorlogsgebeurtenissen in de zin van de AOR heeft meegemaakt. Op basis van historische gegevens heeft [B.] geconstrueerd dat er onder meer beschietingen en bombardementen hebben plaatsgevonden om en nabij het vliegveld en de legerplaats Banjoemas, de geboorteplaats van betrokkene en de plaats waar hij verbleef. Dat is echter onvoldoende om aan te kunnen nemen dat betrokkene de gestelde gebeurtenissen heeft meegemaakt. Naar vaste rechtspraak (uitspraak van 22 juni 2017, ECLI:NL:CRVB:2017:2238) moet er namelijk een vorm van bewijs zijn dat betrokkene die gebeurtenissen ook daadwerkelijk heeft meegemaakt. Aan de overgelegde verklaringen van [E.] en [F.] kan niet die betekenis worden gehecht die betrokkene daaraan toekent. Deze verklaringen zijn te algemeen gesteld en bevestigen niet dat betrokkene betrokken is geweest bij (specifieke) oorlogsomstandigheden. Daarnaast is de verklaring van [E.] niet in overeenstemming met haar sociaal rapport.

Het is de Raad ter zitting gebleken dat betrokkene na de oorlog gebukt is gegaan onder de traumatische oorlogservaringen van met name zijn vader. Dergelijke ervaringen zijn aan te merken als tweede-generatieproblematiek en kunnen niet onder de werking van de AOR of één van de andere oorlogswetten worden gebracht.

Het ontbreken van een objectieve bevestiging dat betrokkene oorlogsgebeurtenissen in de zin van de AOR heeft meegemaakt brengt mee dat betrokkene om die reden niet kan worden aangemerkt als slachtoffer van oorlogsgeweld in de zin van de AOR. Dit betekent dat hij aan de AOR geen aanspraken kan ontlenen.

CRvB 24 december 2020, 20/2448 AOR ongegrond (art. 1 en 42 AOR)

Vaststellen waarde getuigenverklaring

De PUR heeft de aanvragen afgewezen bij besluiten van 3 april 2017, na bezwaar gehandhaafd bij besluiten van 3 augustus 2017 op de grond dat in onvoldoende mate is aangetoond of aannemelijk is gemaakt dat betrokkene in omstandigheden heeft verkeerd in de zin van de AOR dan wel dat zij is getroffen door oorlogsgeweld als bedoeld in de Wubo. In dat verband is overwogen dat niet is gebleken dat betrokkene in 1947 in Surabaya ongeregeldheden of beschietingen heeft meegemaakt, dat er geen bevestiging van is verkregen dat betrokkene getuige is geweest van de beroving en het doodschieten van de burens en dat concrete gegevens ontbreken over het schoppen naar de tafel met eten door twee pemoeda's en de mishandeling van haar grootmoeder waarbij zij betrokkene op de rug droeg. De door betrokkene overgelegde verklaring van mevrouw [A.] is onvoldoende overtuigend geacht. Het tegen het Wubo-besluit ingestelde beroep is door betrokkene ingetrokken bij brief van 30 september 2017.

Bij brief van 28 september 2017 heeft betrokkene opnieuw verzocht om toekenningen op grond van de AOR en de Wubo, waarbij zij opnieuw de verklaring van mevrouw [A.] heeft overgelegd, met daarnaast een brief (met krantenknipsels) van [B.]. De PUR heeft op die verzoeken afwijzend beslist bij besluiten van 6 maart 2018, na bezwaar gehandhaafd bij besluiten van 27 juni 2018 op de grond dat betrokkene geen relevante nieuwe feiten of gegevens heeft vermeld die aanleiding zouden moeten geven de eerdere beslissingen te herzien. Tegen de besluiten van 27 juni 2018 heeft betrokkene geen beroep ingesteld.

In april 2019 heeft betrokkene verzocht de eerdere afwijzingen te herzien. De PUR heeft dat verzoek afgewezen bij besluiten van 13 december 2019, na bezwaar gehandhaafd bij de bestreden besluiten, op de grond dat betrokkene geen relevante nieuwe feiten of gegevens heeft vermeld die aanleiding geven de eerdere besluiten te herzien.

Op grond van artikel 61, derde lid, van de Wubo onderscheidenlijk artikel 42 van de AOR, is de PUR – kort gezegd – bevoegd op een daartoe door de belanghebbende gedane aanvraag een door hem gegeven beschikking in het voordeel van de bij die beschikking betrokkene te herzien. Gelet op het karakter van deze discretionaire bevoegdheden kan de CRvB de bestreden besluiten slechts met terughoudendheid toetsen. Daarbij staat centraal of er nieuwe feiten of gegevens naar voren zijn gekomen die tot een andere beslissing zouden moeten leiden.

Volgens de CRvB zijn zulke feiten en gegevens niet naar voren gekomen. De bij het verzoek om herziening overgelegde niet-ondertekende verklaring van mevrouw [C.] is voor de PUR aanleiding geweest de waarde van deze verklaring nader te laten onderzoeken. Een medewerker van de Nederlandse Ambassade in Indonesië heeft op aanwijzing van betrokkene telefonisch getracht via mevrouw [A.] contact op te nemen met mevrouw [C.], maar dat is niet gelukt omdat mevrouw [A.] niet beschikte over contactgegevens van mevrouw [C.]. Ook betrokkene beschikte niet over die gegevens. Het is voor de PUR niet mogelijk gebleken om de waarde van de verklaring van mevrouw [C.] te beoordelen. In het hiervoor genoemde telefoongesprek met de medewerker van de Ambassade heeft mevrouw [A.] haar eerdere verklaring wel bevestigd maar die bevestiging kan ook nu niet leiden tot de conclusie dat betrokkene onder de AOR of Wubo vallende gebeurtenissen heeft meegemaakt. Er zijn teveel onzekerheden. De verklaring van mevrouw [A.] is eerder al als onvoldoende concreet beoordeeld en ondersteunende gegevens die tot een ander oordeel zouden moeten leiden zijn ook nu niet overgelegd of verkregen. Dit alles leidt ertoe dat (ook nu) geen (objectieve) gegevens beschikbaar zijn die de door betrokkene gestelde gebeurtenissen kunnen bevestigen.

CRvB 6 augustus 2020, 20/498 AOR, ongegrond (art. 9 AOR)

Arbeidsongeschiktheid

Bij besluit van 2 september 2019 is betrokkene aanvaard als oorlogsslachtoffer in de zin van de AOR. Vastgesteld is dat zij (psychisch) oorlogsletsel heeft, maar niet vastgesteld kan worden dat bij haar sprake is van arbeidsongeschiktheid als gevolg van het oorlogsletsel. In dat verband is overwogen dat het oorlogsletsel betrokkene niet in die mate beperkingen geeft dat gesproken kan worden van ongeschiktheid voor het verrichten van passende arbeid. Betrokkene is niet in aanmerking gebracht voor een periodieke uitkering. Wel is toegekend een vergoeding voor een dagdeel huishoudelijke hulp per week en een voorziening voor vrije geneeskundige behandeling en verpleging in verband met het oorlogsletsel. De gemelde lichamelijke klachten (hartklachten, longklachten, status na maagbloeding, fibromyalgie, nek- en rugklachten, evenwichtsstoornis, hoofdpijn, visusklachten en gehoorklachten) zijn niet in verband gebracht met de AOR-omstandigheden. Het hiertegen gemaakte bezwaar is bij het bestreden besluit ongegrond verklaard.

In beroep, evenals in bezwaar, heeft betrokkene aangevoerd dat haar arbeidsongeschiktheid is ondergewaardeerd.

De CRvB acht het bestreden besluit voldoende zorgvuldig en deugdelijk voorbereid. In de medische advisering is inzichtelijk beargumenteerd dat de psychische klachten van betrokkene zijn ontstaan door meerdere factoren en dat de klachten hebben geleid tot 50% (algehele) psychische invaliditeit. Aangezien hiervan 1/5 deel wordt toegeschreven aan de relevante oorlogsgebeurtenissen, wordt de voor de AOR geldende ondergrens van meer dan 10% invaliditeit niet bereikt (zie bijvoorbeeld de uitspraak van 16 januari 2014, ECLI:NL:CRVB:2014:66). Medische gegevens waaruit naar voren komt dat de beperkingen bij betrokkene zijn onderschat of dat een groter aandeel van haar psychische klachten aan de oorlogservaringen dient te worden toegeschreven dan wel dat de lichamelijke klachten wel in verband staan met de oorlogservaringen, zijn niet voorhanden en evenmin door betrokkene overgelegd.

Uitgave

Pensioen- en Uitkeringsraad, maart 2021

Vormgeving

Irene de Bruijn, Ellen Lock

Correspondentieadres

Pensioen- en Uitkeringsraad
Postbus 9575, 2300 RB Leiden

Bezoekadres

Pensioen- en Uitkeringsraad
Stationsplein 1, 2312 AJ Leiden
Telefoon 071-535 65 00, fax 071-576 60 03
E-mail info@pur.nl, website www.pur.nl

